

- водене на регистър на всички работници, пряко заети в производствения процес;
- незабавно да сигнализират на обслужващия ветеринарен лекар и на най-близкия държавен ветеринарен лекар за завишена заболеваемост или смъртност при отглежданите от тях птици.

Ловци, дивечовъди, биолози, екологи и други, имащи отношение към дивите и свободно живеещите птици, трябва незабавно да предприемат следното:

- да уведомяват ветеринарно-медицинските специалисти за промяна в поведението на птиците и забелязана смъртност сред тях;
- да ползват предпазни средства и да спазват лична хигиена при контакти с умрели птици и такива с променено поведение.

Стопани!

При каквото и да е заболяване на вашите птици следвайте следното:

- **Уведомете незабавно ветеринарния лекар или кмета!**
- **Избягвайте прекия контакт с живи домашни птици или диви птици!**
- **Избягвайте прекия контакт с повърхности, замърсени с птичи екскременти!**
- **Не пипайте умрели птици с голи ръце!**
- **Не посещавайте пазари за живи животни и птицеферми!**

КАКВО ТРЯБВА ДА ЗНАЕМ ЗА ПТИЧИЯ ГРИП?

Какво представлява?

ИНФЛЮЕНЦАТА или ГРИП при птиците е остро заразно заболяване с почти 100 % заболеваемост и смъртност.

Как се проявява при птиците?

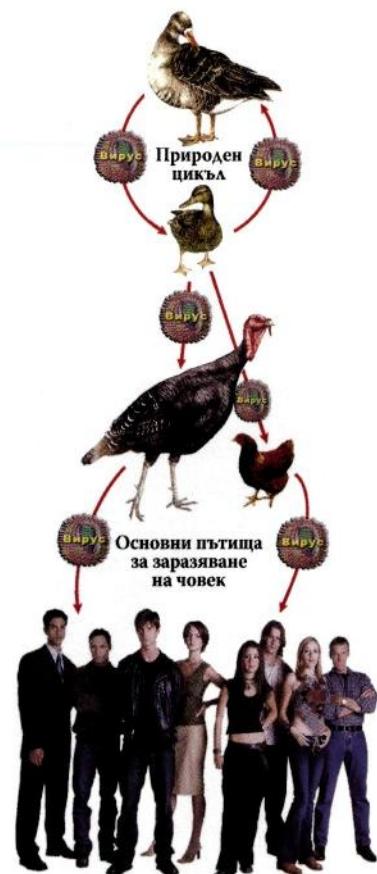
Заболелите от инфлуенца птици са с разрошени пера, омърлушени, липсва апетит, установява се намалено яйценосене, посиняване и оток на гребена и менгушите или цялостен оток на главата. Проявяват тежки увреждания на дихателната система - кихане, кашлица, хрипове, изтечения от очите, диария, нервни признания, парализа и смърт.

Пилета, заболели от птичи грип с оток на главите.

Как се разпространява?

- Болестта се съхранява и пренася от дивите прелетни птици, които ежегодно мигрират. Те не боледуват, а само пренасят причинителя.
- Предаването на инфекцията става чрез директен контакт със заразени птици или птичи продукти.
- Поради това, че вирусът може да живее кратко в околната среда, заразяването се осъществява основно чрез контакт с повърхности, прах и др., само ако същите са били прясно заразени (екскременти и респираторни секрети, термично необработени месо или кръв).
- При контакт и ползване на едни и същи водоеми с домашните водоплаващи птици причинителят се предава от дивите прелетни птици на домашните водоплаващи.
- При отглеждане на заразени домашни водоплаващи, същите могат да пренесат болестта на кокошки и пуйки, които заболяват и смъртността при тях може да достигне 100 %.
- При контакт със заболели птици и неспазване на личната хигиена могат да заболеят стопаните или членовете на техните семейства.
- Един от пътищата на разпространение на заболяването е неправилното обезвреждане на отпадъците при оползотворяване на пернат дивеч.

Как се диагностицира?

Диагноза може да се постави само след лабораторни изследвания!

Как да се предпазим?

Стопаните, които отглеждат птици в личния двор, трябва да следват строго следните правила:

- Да не пускат извън двора си по улиците домашните птици, а водоплаващите - във водоеми, обитавани от диви и диви прелетни птици.
- По възможност да отглеждат разделно в двора си водоплаващите от другите видове птици.
- При непосредствена опасност от заболяване да отглеждат птиците си в затворени помещения, за да нямат контакт с други свободно живеещи птици (врабчета, гълъби и т.н.).
- При появя на каквото и да е заболяване или умиране на птици, стопанинът е длъжен незабавно да уведоми обслуживащия го ветеринарен лекар или кмета на населеното място.
- Да не се пипат заболели и умрели птици с голи ръце, а само с предпазни средства. Да не се допускат деца до тях!

Собствениците и управителите на промишлени птицевъдни ферми трябва да спазват общите ветеринарно-санитарни мерки, които включват:

- дезинфекция на влизачи и излизачи превозни средства във фермите;
- забрана за влизане на външни лица във фермите;
- ползване на „мокри“ филтри от персонала пряко заст в производствения процес;
- ползване на лични предпазни средства от персонала, пряко заст в производствения процес;
- предпазване на фуражните сировини и готовия фураж от контакт със свободно живеещи птици;

